

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814200669
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814200669.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletú Q. B., nar. XX.XX.XXXX, do času plnoletosti zastúpené opatrovníkom L. práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, deti rodičov: matky X. B., štátnej občianky Slovenskej republiky bytom Z., Q. D. č. XX/X a otca U. B., štátneho občana Slovenskej republiky bytom X. J. č. XXX, t.č. bytom O., W. č. XX/A, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. apríla 2014 č. k. 15P/4/2014- 72, v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolacie konanie vo veci zvýšenia výživného pre maloleté dieťa Q. B.

z a s t a v u j e.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k dieťaťu X. B. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne počnúc 01.02.2014 až do 01.07.2014 a vo výroku, ktorým otcovi uložil povinnosť splácať nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za dobu od 01.02.2014 do 30.04.2014 u malol. X. v sume 150,- eur spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 30,- eur mesačne p o t v r d z u j e a v zostávajúcej časti s účinnosťou od 01.07.2014 z r u š u j e.

S c h v a ľ u j e z mier nasledovného znenia:

„Otec s a z a v ä z u j e prispievať na výživu X. B. sumou 100,- eur mesačne počnúc 01.07.2014, vždy do 15. dňa každého mesiaca k rukám X. B.“

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 17. apríla 2014 č. k. 15P/4/2014- 72 okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom naposledy určenú rozsudkom OS Žiar nad Hronom č. 9P/5/2013 zo dňa 21.02.2013 u malol. X. zo sumy 90,-eur mesačne na sumu 140,-eur mesačne a u malol. Q. zo sumy 60,- eur mesačne na sumu 90,- eur mesačne, u oboch detí počnúc 01.02.2014, ktoré výživné je povinný otec detí platiť k rukám matky detí, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca. Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za dobu od 01.02.2014 do 30.04.2014 u malol. X. v sume 150,- eur a u malol. Q. v sume 90,- eur uložil otcovi splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 30,- eur mesačne u každého dieťaťa, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody poskytnutých splátok pri vynechaní dvoch po sebe

idúcich splátok s tým, že každá splátka je splatná najneskôr v posledný deň toho -ktorého mesiaca. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaného ustanovenia zákona považoval súd návrh matky na zvýšenie výživného za čiastočne dôvodný. Súd porovnal pomery na strane rodičov ako i na strane maloletých detí v čase poslednej úpravy výživného a v súčasnej dobe a zistil, že sú dané dôvody na zvýšenie výživného u mal. X. na sumu 140,- eur mesačne a u mal. Q. na sumu 90,- eur mesačne. Je pravdou, že vyživovacia povinnosť bola naposledy upravovaná rozsudkom OS Žiar nad Hronom z 21.2.2013 s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku 19.3.2013. Išlo o rozvodové konanie rodičov maloletých detí a v tej dobe už rodičia nežili v spoločnej domácnosti, avšak pri dohode o výške výživného sa prihliadalo na to, že otec detí splácal ešte spoločný hypotekárny úver vo výške 180,- eur mesačne, uhrádzal výdavky na nájom v spoločnom byte 250,- eur. Pri výške jeho príjmu sa vychádzalo z 550,- eur netto /viď zápisnica z pojednávania z 21.2.2013/, i keď potvrdenie o príjme otca sa v spise nenachádza. V súčasnej dobe je otec zamestnaný u toho istého zamestnávateľa a dosahuje priemernú čistú mzdu za mesiace júl 2013 až február 2014 vo výške 703,- eur /viď mzdový list za rok 2013 a 2014/. Z tohto príjmu vykonáva zamestnávateľ zrážku za stravné približne 20,- eur mesačne a za ubytovanie v priemere 62,- eur mesačne. Okrem toho má otec príjem aj z brigádnickej činnosti za posledných 7 mesiacov roku 2013, a to vo výške 130,- eur /viď potvrdenie o príjmoch fyzickej osoby č.l. 17 spisu/. I keď ide zrejme len o príležitostný príjem, pre účely výživného ho súd zobral do úvahy. Celkový mesačný príjem otca po zohľadnení nákladov na stravné a ubytovanie potom predstavuje najmenej sumu 751,- eur, čo je príjem vyšší ako v čase posledného rozhodovania o výživnom takmer o 200,- eur. Okrem toho z titulu vyporiadania BSM bol vyplatený spoločný hypotekárny úver a otcovi teda zanikla povinnosť platiť úver 180,- eur mesačne tak, ako to bolo v čase určenia výživného v rozvodovom konaní. Výdavky na bývanie otca sú približne 62,- eur a tieto mu zráža zamestnávateľ, pričom otec najskôr tvrdil, že výdavky na bývanie má 150,- eur, ktorú skutočnosť následne nepreukázal a rovnako nebol pravdivý jeho údaj o príjme 500,- eur mesačne. Pre účely posúdenia výšky výživného nemôže súd brať do úvahy ani splácanie pôžičky kamarátovi O. O. vo výške 60,- eur mesačne, pretože takýto výdavok nemôže mať prednosť pred plnením si zákonnej vyživovacej povinnosti, ktorá je prednostná. Na strane otca preto nastala zmena pomerov, ktorá odôvodňuje novú úpravu výživného. I po zohľadnení platby 70,- eur mesačne, ktorou sa otec podieľa na výdavkoch na bývanie v rodinnom dome, v ktorom býva jeho matka, a v ktorom on preukázateľne nebýva, je v jeho schopnostiach platiť na deti zvýšeným výživným tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Súd nemohol zobrať do úvahy ani výdavok na strane otca za internet 42,- eur, za svoj mobil 35,- eur, ktoré sú neprímerane vysoké a tieto nemôžu ísť na ťarchu plnenia si primeraného výživného, otec nezdokladoval ani výdavky na cestovné a cestovné v MHD v Bratislave do 80,- eur mesačne, ktoré najskôr uvádzal v tejto výške a neskôr ich ponížil na 25,- eur a v MHD do 7,- eur mesačne. Pokiaľ ide o príspevky otca deťom nad rámec výživného, išlo o plnenia, ktoré predchádzajú zvýšeniu výživného, pričom príspevok dcére J. 500,- v roku 2014 sa netýka maloletých detí. Pokiaľ otec platí dcére Janke za notebook platbu spojenú s mobilným telefónom 20,99 eur, táto je preukázaná a matkou aj neposchybná a súd ju zohľadňuje pri určení výživného. Rovnako úhrada faktúry za mobil pre dcéru Q. je preukázaná a aj túto súd berie do úvahy. Po úhrade zvýšeného výživného z príjmu otca na obe deti spolu vo výške 230,- eur, zostáva mu suma 470,- eur, z ktorej musí pokryť svoje nevyhnutné výdavky, a to i za stavu, že súd zobral do úvahy platenie faktúr za mobilné telefóny obom dcéram. Súd poukazuje aj na samotný výpis z účtu otca, ktorý predložil otec, a na ktorom bol stav ku dňu 7.1.2014 6799,- eur a ku dňu 31.1.2014 v sume 6922,- eur a ku dňu 28.2.2014 mal stan na účte 7093,- eur. Otec teda disponuje finančnou sumou /zrejme z vyporiadania BSM/, preto súd spochybňuje aj existenciu pôžičky od jeho kamaráta a samotné tvrdenie otca, že mu zostáva minimum sumy na živobytie. Na druhej strane nastala zmena pomerov aj u matky maloletých detí. Po rozvode manželstva účastníci predali spoločný byt a vyplatili spoločný hypotekárny úver, matka prebrala ďalší nesplatený úver z ČSOB a.s., ktorý splácala v sume 100,- eur. Matka zo svojho príjmu spláca ďalšie dva spotrebné úvery v sumách 29,90 eur a 30,63 eur. Najpodstatnejšia zmena, ktorá nastala u matky však spočíva v tom, že ukončila pracovný pomer v Nemocnici v Handlovej, kde pracovala ako zdravotná sestra s príjmom 550,- eur a príplatkami za služby 100,- eur mesačne, pracovný pomer na dobu určitú jej nebol predĺžený pre zdravotné problémy a od 16.7.2013 do 30.11.2013 nebola nezamestnaná a evidovaná na úrade práce. Až do 30.11.2013 matka poberala podporu v nezamestnanosti 350,- eur mesačne, v tomto období mala dlhodobé PN, liečenie. Od 1.12.2013 je zamestnaná s príjmom v januári 2014 127,91 eur, príjem z PN mala 154,80 eur, avšak predpokladaný príjem pri odpracovaní celého mesiaca je 350,- eur netto. Matka naďalej poberať invalidný dôchodok vo výške 150,30 eur tak ako v čase určenia výživného. U matky teda došlo k zníženiu príjmu takmer o 300,- eur. Od júla 2013 žije matka so svojim terajším

partnerom v byte, ktorý uhradili s hypotekárneho úveru a tento splácajú spolu v sume 183,- eur. Príjem partnera matky je 700,- eur, tento však vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom nemá. Bežné výdavky na bývanie v tomto byte sú 180,- eur, električka 30,- eur mesačne, výdavky za komunálny odpad, poistenie nehnuteľnosti a na týchto sa nevyhnutne musí podieľať aj matka, pričom matka je i spoluvlastníčkou predmetného bytu. Matka taktiež uhrádza poplatok za internet 20,- eur, mobilný telefón a poisťky. Mesačné výdavky na cestu do zamestnania sú u matky 60,- eur mesačne, ktorý výdavok v čase poslednej úpravy výživného nemala. U matky teda ide na jednej strane o podstatné zníženie jej príjmu a nárast výdavkov spojených so zamestnaním a bývaním. Zmena pomerov nastala aj u mal. X., ktorá má výdavky na internát, stravovanie, klavír, ošatenie a obuv ako bežné výdavky dievčaťa v jej veku. Aj maloletá Q. má zvýšené výdavky na školské potreby, stravovanie v školskej jedálni do 25,- eur mesačne, poplatok za klavír, cestovné do Žiaru nad Hronom na klavír 10,- eur mesačne a ostatné hygienické potreby, mobilný telefón, oblečenie a podobne. Za tohto stavu berúc do úvahy podstatné zníženie príjmu u matky, vzrastajúce potreby na strane maloletých detí /viď pošt. poukazy za internát, stravu, zdravotnú starostlivosť, cestovné lístky a podobne/, zvýšil súd vyživovaciu povinnosť otca u mal. X. zo sumy 90,- eur na 140,- eur mesačne a u mal. Q. zo sumy 60,- eur na 90,- eur mesačne. Súd zvýšil výživné od 1.2.2014, teda približne od času podania návrhu, kedy na strane matky bol znížený príjem, a príjmy otca dovoľovali zvýšenie výživného a rovnako boli potreby maloletých detí zvýšené. Nedoplatok na výživnom u mal. X. za mesiace február až apríl 2014 vo výške 150,- eur mesačne /3x 50,- eur/ a u mal. Q. za mesiace február až apríl 2014 vo výške 90,- eur /30x3/, súd v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30,- eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok pri vynechaní jednej splátky. Príjem otca a jeho finančné prostriedky na účte dovoľujú vyrovnať nedoplatok v uvedených splátkach. Vec právne posúdil podľa § 78 ods.1 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona o rodine“).

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec. V doplnenom odvolaní uviedol, že dňa 06.06.2014 dieťa X. B. nadobudla plnoletosť a dňa 11.06.2014 uzatvorila s ním dohodu o výživnom, v zmysle ktorej sa otec zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 100,- Eur mesačne vždy do 15. dňa mesiaca k jej rukám. Zároveň predmetnú dohodu s úradne osvedčenými podpismi odvolaciemu súdu predložil. Navrhol, aby odvolací súd schválil dohodu o výživnom. Svoje odvolanie v časti úpravy výživného k maloletej dcére Q. berie späť a to len z dôvodu uzatvorenia dohody o výživnom s X. B.. Ďalej uviedol, že zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako rozhodol okresný súd, je pre neho likvidačné. Podľa jeho názoru k zmene pomerov ani u detí, ani u neho od poslednej úpravy nedošlo. Poukazoval na skutočnosť, že matka má samostatné bývanie a on býva na ubytovni. Nemôže sa riadne starať o deti, preto má záujem o zakúpenie garsónky. Okresný súd nerovnocenne hodnotil nákladové položky rodičov. U maky akceptoval splátky úverov, u neho splátku pôžičky ohodnotil ako výdavok, ktorý nemožno uprednostniť pred výživným. On aj matka sa však vzájomne majetkovo vysporiadali a disponujú rovnakým majetkom.

Matka sa k odvolaniu otca písomne vyjadrila. Navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. V konaní jednoznačne preukázala zmenu pomerov tak na strane detí ,ako aj na jej strane. Dňa 17.04.2014 bola X. B. ešte maloletá a súd rozhodoval správne. Čo sa týka dohody medzi X. a otcom, domnieva sa, že otec zneužil skutočnosť, že X. dosiahla plnoletosť, a dohodol sa s ňou na výživnom vo výške 100,- eur, hoci dcéra nemá prehľad o skutočných nákladoch potrebných na zabezpečenie jej výživy.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu otca písomne vyjadril a navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Poukazoval na skutočnosť, že matka má vyššie výdavky za uhrádzanie internátu, stravy a cestovného do školy i s plnením i školských povinností dnes už plnoletej X. v porovnaní s maloletou Q..

Dieťa X. B. sa k odvolaniu otca písomne vyjadrila, zároveň na výzvu súdu uviedla, že súhlasí s výškou výživného 100,- eur vzhľadom na skutočnosť, že dňa 11.06.2014 uzavrela s otcom dohodu o zmene výšky výživného na sumu 100,- eur. Otec sa zaviazal, že v prípade potreby jej finančne prispieje. Od tohto dátumu jej poslal na účet vždy k 15. dňu v mesiaci 140,- eur. Je oboznámená s bytovou situáciou otca, nemá dôvod mu nedôverovať, pretože od rozvodu jej prispieval aj mimo vyživovaciu povinnosť.

Podľa § 207 ods. 2 a 3 O.s.p. dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Vzhľadom na späťvzatie odvolania proti výroku rozsudku o zvýšení vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu Q. otcom postupoval odvolací súd podľa citovaného ustanovenia a odvolacie konanie v tejto časti zastavil.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že povaha veci pripúšťa skončenie konania súdnym zmiernom a tento zmier je v súlade s právnymi predpismi (§ 99 ods. 1 a 2 O.s.p.), zrušil rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa zvýšenia vyživovacej povinnosti k X. B. za obdobie od 01.07.2014 podľa § 221 ods. 1 písm. j/ O.s.p. a podľa § 222 ods. 2 O.s.p. schválil zmier uzavretý medzi otcom a dieťaťom X. B. vo forme dohody o výživnom podpísanej dňa 11.06.2014 a účinnej od 01.07.2014, podľa ktorej sa otec zaväzuje prispievať dieťaťu X. B. na výživu sumou 100,- eur mesačne. Vychádzajúc z § 40 ods. 2 O.s.p. účastníci uzavreli zmier, aj keď neboli prítomní na pojednávaní a zmier nepodpísali v zápisnici.

Podľa § 99 ods. 1 veta prvá a druhá O.s.p. ak to povaha vecí pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmiernom. O zmier sa má súd vždy pokúsiť. V zmysle § 99 ods. 2 O.s.p. súd rozhodne o tom, či zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore s právnymi predpismi. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Odvolanie môže odvolací súd vybaviť aj tak, že pripustí vzatie návrhu na začatie konania späť, alebo schváli zmier (§ 222 ods. 2 O.s.p.).

Vzhľadom na predmet konania krajský súd dospel k záveru, že uzavretie súdneho zmiernom neoporuje povaha veci, nakoľko žiadnym spôsobom tu nie je obmedzená hmotnoprávna dispozícia predmetom sporu. Dohoda o vzájomných právach a povinnostiach zároveň neodporuje právnej úprave (Zákon o rodine). Z týchto dôvodov krajský súd schválil zmier uzavretý medzi účastníkmi (X. B. sa stala po dosiahnutí plnoletosti účastníkom konania s plnou procesnou spôsobilosťou bez potreby zastúpenia zástupcom) v znení uvedenom vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom tak zostal výrok rozsudku okresného súdu o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletej X. B. za obdobie od 01.02.2014 do 01.07.2014. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Ako vyplýva z podaného odvolania, otec odôvodnil jeho podanie tým, že okresný súd pri posudzovaní návrhu na zvýšenie výživného nezohľadnil podstatné skutočnosti a dostatočne sa nezaoberal jeho súčasnými schopnosťami a možnosťami, teda uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., v dôsledku čoho bola podľa jeho názoru vec nesprávne právne posúdená okresným súdom.

V zmysle § 78 ods. 1 veta prvá a ods. 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe preskúmania správnosti napadnutého výroku rozsudku okresného súdu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru okresný súd sa už v odôvodnení rozsudku vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktorými odvolateľ argumentoval už počas konania pred okresným súdom. Osobitne jeho odvolacia námietka voči nezohľadneniu sumy 60.- Eur ako splátky pôžičky nebola okresným súdom akceptovaná z dôvodu pochybností o poskytnutí tejto pôžičky priateľom vzhľadom na jestvujúce peňažné prostriedky na účte otca, k tomuto záveru súdu sa však otec vo svojom odvolaní nevyjadril ani ho nespochybňoval. K námietke otca o nerovnocennosti posudzovania majetkových pomerov jeho a matky odvolací súd zdôrazňuje, že osobnú starostlivosť o v tom čase maloletú X. vykonávala práve matka, na ktorú skutočnosť treba pri určení výšky výživného zo zákona prihliadať. Uvedená starostlivosť sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Osobnú starostlivosť zákon nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy.

Odvolací súd dospel k záveru , že suma 140,- Eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a možnostiam a pomerom otca za obdobie do 01.07.2014.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je v odvolaní napadnutej časti za obdobie do 01.07.2014 vecne správny, bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu, pričom v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. v danom prípade ide o takéto konanie a v zmysle § 146 ods. 1 písm. b/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .